

VERENIGING VOOR
KERKRENTMEESTERLIJK
BEHEER IN DE PKN

JAARVERSLAG VAN HET HOOFDBESTUUR VAN DE VKB 2017

NAAR PRO-ACTIEF KERKBEHEER 2017 - 2018

JAARVERSLAG t.b.v. ALV 14 april 2018	p. 2
VERSLAG BESTUUR BIJ DE JAARREKENING	p. 15
CONTRIBUTIE 2018	p. 19

Bijlagen:

Samengevatte staat van baten en lasten & balans
Verklaring van onafhankelijke accountant

JAARVERSLAG t.b.v. ALV 14 april 2018

Terugblik VKB-Congres en ALV 2017

Op zaterdag 22 april 2017 werd het jaarlijks congres van de VKB gehouden in het kerkelijk centrum 'De Fontein' te Nijkerk.

Begonnen werd met de algemene ledenvergadering. Er werd afscheid genomen van de bestuursleden mr. A. Rigters, drs. J. la Croix, ir. D. Hoogendoorn. Benoemd werd mr. P van den Boogaart uit Oud-Beijerland. Aansluitend aan de ALV werden de prijzen uitgereikt in het kader van de Mercer/Marsh-VKB Award. Dit jaar werd hij uitgereikt aan colleges van kerkrentmeesters die pro-actief en innovatief zijn gebleken. De Protestantse Gemeente van Amersfoort mocht de eerste prijs in ontvangst nemen, de tweede prijs ging naar de Protestantse Gemeente Alphen a/d Rijn en de derde prijs was voor de Hervormde Gemeente Streefkerk.

Aansluitend aan de algemene ledenvergadering sprak dhr. J. Schinkelshoek als voorzitter van de Raad voor de Plaatselijke Geldwerving (RPG) van de Protestantse Kerk de aanwezigen toe. Hij vertelde over de voorgaande plannen om de actie Kerkbalans verder te vernieuwen en van impulsen te voorzien.

Het thema voor het congresgedeelte was: 'Naar pro-actief kerkbeheer'. De VKB kent vier leidende thema's waarmee ze haar werk structureert: Mensen – Organisatie – Gebouwen – Geld. Daarnaast is er eens in de vijf jaar een 'algemeen' jaar. In 2017 lag het accent op een algemeen thema en wel: 'Naar pro-actief kerkbeheer'. In zijn jaartoespraak stond de voorzitter, mr. P.A. de Lange, stil bij het thema 'De kerkrentmeester van morgen is niet van gisteren'. Vice-voorzitter drs. C. de Raadt leidde het thema 'pro-actief kerkbeheer' meer beleidsmatig in. Jaartoespraak en inleiding zijn te vinden in 'Kerkbeheer' van mei 2017.

Daarna werd een forumgesprek gehouden, waarbij ook aanwezigen in de zaal meepraatten. Het ging over de pro-actieve rol van colleges van kerkrentmeesters. Het forum bestond uit de heren De Lange en De Raadt, ds. H. van Ark, plaatsvervangend directeur van de Dienstenorganisatie en dhr. W. Oosterom (van de winnende kerk van Amersfoort). Het stond onder leiding van dhr. Aarnoudse, directeur van de VKB.

De dag werd door dhr. Dirk Jan Warnaar voortreffelijk voorzien van muzikale momenten. Voor de middagpauze werd de herziene uitgave van het 'Vademecum begraafplaatsen' overhandigd aan de voorzitter, door twee leden van de commissie kerkelijke begraafplaatsen, de heren Rigters en La Croix. Tenslotte was er ook aandacht voor het vernieuwde 'Kerkbeheer' dat van start zou gaan na het congres 2017. Het stokje werd overgedragen door dhr. R.M. Belder aan mw. M. Ooijen, de nieuwe eindredacteur. Speciaal voor Belder had de nieuwe redactie, bestaand uit

medewerkers van het bureau, een glossy over hem en voor hem gemaakt, die aan alle aanwezigen werd uitgereikt. Dit als eerbetoon vanwege de langjarige inspanningen van dhr. Belder als eindredacteur. Ook werd er afscheid genomen van dhr. Van der Schaaf die jarenlang dhr. Belder bijstond bij de productie van 'Kerkbeheer'.

Tijdens de vergadering ontving dhr. W.G. Roseboom een groot boeket omdat hij 25 jaar lid was van het hoofdbestuur. Het was zijn laatste ALV als HB-lid. Hij trad later in de loop van 2017 terug als secretaris van het bestuur, omdat er in opvolging was voorzien. Mr. P. van den Boogaart nam zijn plaats in binnen het dagelijks bestuur. In kleine kring van het dagelijks bestuur en in de vergadering van het hoofdbestuur met de afdelingsbesturen in november 2017 werd er afscheid genomen van dhr. Roseboom.

In de middag van 22 april vonden er zogeheten speeddates rond de beleidsthema's van de VKB plaats. Die leverden waardevolle discussies en uitwisselingen op. De middag werd afgesloten met een optreden van de conferencier en liedjeszanger Rob Favier.

SAMENWERKING PROTESTANTS KERKBEHEER

In het verslagjaar is er door een projectgroep en een klankbordgroep, samengesteld uit directieleden en bestuursleden van de VKB, Dienstenorganisatie en KKAKKG fors gewerkt aan het uitwerken van een mogelijke gezamenlijke koepelorganisatie voor kerkbeheervraagstukken. Dat resulteerde aan het eind van de zomer in een voorstel, dat echter in het hoofdbestuur van de VKB niet werd overgenomen. In de vergadering van 9 december besloot het hoofdbestuur dat de samenwerking wat de VKB betreft op een andere manier vorm zou moeten krijgen dan in het voorstel van de projectgroep was vervat.

MENSEN

Vanuit de Beleidscommissie Mensen (BCM) is de VKB vertegenwoordigd in het georganiseerd overleg voor predikanten (GOP) en het georganiseerd overleg voor medewerkers van de kerk (GOM). De commissie is weer versterkt en kwam regelmatig bijeen.

In april 2017 nam de synode de voorstellen aan van de door het moderamen van de synode in het leven geroepen werkgroep 'mobiliteit predikanten'. Zowel de VKB als de BNP (Bond van Nederlandse Predikanten) waren vertegenwoordigd in deze werkgroep. In 2017 is het resultaat omgezet in kerkordelijke voorstellen en zijn er diverse consultaties geweest in verband met de invoering van de maatregelen, waaraan ook de VKB deelnam.

Binnen de organisatie van de VKB is aandacht geschonken aan de vraag of de bestuursstructuur niet aan verandering toe is. De DB-leden Koffeman en Van der Wal (portefeuillehouders 'mensen' en 'organisatie') presenteerden ideeën die in het dagelijks bestuur en het hoofdbestuur (ook in de vergadering met afdelingsafgevaardigden in november) goed werden ontvangen. Deze ideeën worden in 2018 verder uitgewerkt in de richting van statutaire voorstellen. In het najaar van 2017 gaf onze huidige voorzitter mr. P.A. de Lange te kennen dat hij in de loop van 2018 nu echt wil terugtreden als voorzitter.

GEBOUWEN

Gebouwen en monumenten

De afgelopen tijd zijn er veel kerken geweest die noodgedwongen moesten nadenken over het sluiten van een kerkgebouw. Het aantal kerkgebouwen dat een kerkelijke functie heeft, neemt af. Dit heeft ook gevolgen voor organisatie die adviseren op het gebied van kerkgebouwen, zoals de Stichtingen Behoud Kerkelijke Gebouwen. Deze stichtingen komen twee maal per jaar in het OVO-overleg bijeen om met de VKB informatie uit te wisselen op het gebied van kerkgebouwen.

Vanuit de Commissie Gebouwen en Monumenten zijn een aantal adviezen gegeven aan gemeente die met een vraagstuk van kerkafstoting te maken hadden.

In het 2017 zette de Werkgroep ontzorgen kerkgebouwen van de Protestantse Kerk haar werk voort. In deze werkgroep wordt namens de VKB deelgenomen door mr. P.A. de Lange. Na het vervaardigen van een staalkaart (met netwerk-informatie voor plaatselijke gemeenten als ze met een gebouwenvraagstuk te maken krijgen) verzamelde de werkgroep een totale inventarisatie van binnen de Protestantse Kerk in bezit zijnde en in gebruik zijnde kerkgebouwen. Daarnaast werd gewerkt aan een analyse-instrument (met behulp van vier kengetallen) waardoor plaatselijke gemeenten de financiële ontwikkeling rond het beslag van het gebouwenonderhoud op de exploitatie kunnen analyseren.

Kerkelijke begraafplaatsen

In onze kerk zijn ongeveer 440 plaatselijke gemeenten die een kerkelijke begraafplaats exploiteren. De Commissie Beheer Kerkelijke Begraafplaatsen (CBKB) van de VKB, die de colleges van kerkrentmeesters met raad en daad bij deze zaken terzijde staat, heeft ook in dit verslagjaar diverse adviezen aan colleges uitgebracht met name op het gebied van het beheersreglement.

Verheugend was het feit dat na een lange periode van noeste arbeid op het congres van 2017 een nieuwe editie van het 'Vademecum Kerkelijke Begraafplaatsen' ten doop kon worden gehouden.

Commissie Orgelzaken (COZ)

De begeleiding van orgeladvisering is en blijft de voornaamste taak van de COZ. In 2017 zijn 9 beknopte inspecties uitgevoerd. Daarnaast zijn er 2 orgelprojecten met advisering via de commissie afgerond. Het betreft instrumenten in Dantumawoude en Delft (Nieuwe Kerk).

De COZ-orgeladviseurs zijn goed op de hoogte van de wettelijke regelgeving in het kader van de Subsidieregeling Instandhouding Monumenten (SIM, voorheen BRIM), alsook van de mogelijkheden voor subsidies van andere instanties dan de overheid.

De COZ-leden Van der Klooster en Krijger en de orgeladviseur Steensma verzorgden op het VKB congres van 22 april 2017 een speeddate over orgels.

Net als voorgaande jaren is gebleken dat colleges van kerkrentmeesters bij orgelprojecten nogal eens buiten de COZ om te werk gaan. De laatste jaren valt op dat meer gemeenten orgelprojecten om financiële redenen laten stilvallen. Een andere ontwikkeling is, dat meer kerkgebouwen in stichtingen worden ondergebracht, waardoor de orgels buiten de kerkelijke regelgeving raken. De commissie doet onverminderd haar best om in beeld te blijven of te komen.

In 2015 heeft het hoofdbestuur van de Vereniging voor Kerkrentmeesterlijk Beheer (VKB) op verzoek van de COZ bij het moderamen van de generale synode van de Protestantse Kerk in Nederland aangedrongen op een sterkere kerkordelijke verankering van haar werk. Zoals bekend zal zijn, heeft een college van kerkrentmeesters toestemming van het regionale college voor de behandeling van beheerszaken nodig voordat het omvangrijke werkzaamheden laat uitvoeren aan een orgel van cultuurhistorische of architectonische waarde. In april 2016 heeft de synode besloten dat het regionale college zich eerst uitspreekt, nadat het advies heeft gekregen van door of namens de synode aangewezen deskundigen. Echter: nog steeds zijn die deskundigen niet aangewezen. Daarover vindt overleg plaats tussen het moderamen van de synode en het hoofdbestuur van de VKB.

Het hoofdbestuur van de VKB heeft in 2017 beleid ontwikkeld inzake 'Partners en adviseurs'. Voor de orgeladviseurs is een eigen profiel vastgesteld. Een nieuwe partner op akoestisch gebied is het Geluidburo. Het kan ook bij orgelprojecten worden ingeschakeld.

De COZ vergaderde tweemaal met de orgeladviseurs. Niet alleen werden de ontwikkelingen op het terrein van de orgeladvisering besproken. Ook werden kwesties als de bereikbaarheid van de adviseurs, de communicatie door/met hen (onder meer over de honorering van hun werkzaamheden) en de overdracht van projecten van de ene aan de andere adviseur aan de orde gesteld.

De COZ onderhield - als altijd - goede contacten met het College van Orgeladviseurs in Nederland (CvON), de Vereniging van Orgelbouwers in Nederland (VON) en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE). Het project 'Orgelmentoren', geïnitieerd door de RCE, is van start gegaan. Orgelmentoren zijn vrijwilligers die het orgelbestand in Nederland in de gaten houden. Zij zijn gebonden aan een gedragscode. De COZ maakte tevens kennis met de voorzitter van de Stichting Klinkend Erfgoed Nederland, een netwerkorganisatie.

De COZ bestond in 2017 uit de heren drs. T. Goedhart, J.C. de Haan, mr. M.C. van der Klooster, A. Krijger, dhr. D. Sandeman, prof.ir. M.J.L. Tiernego, M. Verwijs en dr. J.D.Th.Wassenaar (voorzitter). Helaas moest de commissie afscheid nemen van mr. Van der Klooster.

GELD

Geld en geldwerving

Het afgelopen jaar is er binnen de Protestantse Kerk veel aandacht besteed aan de plaatselijke geldwerving. Voor de meeste gemeenten is die de kurk is waarop zij financieel drijft. Dat is o.a. gebeurd door de Raad voor de Plaatselijke Geldwerving (RPG). De VKB was in 2017 vertegenwoordigd in de RPG door de heren H. v.d. Burg en W.G. Roseboom. Vanaf 2016 is onder leiding van de voorzitter van de RPG, dhr. J. Schinkelshoek, een vernieuwingsagenda voor de geldwerving opgesteld.

Er werden 7 workshops in den lande georganiseerd waar ongeveer 140 gemeenten op af kwamen. Daarnaast kwam de afdeling C&F (Communicatie & Fondswerving) van de Dienstenorganisatie met parallel initiatief waar 40 gemeenten op af kwamen.

Zaken rond financiën, fiscale vragen en de geldwerving worden besproken in de commissie Fiscale en Financiële Zaken (FFZ). Deze kwam in 2017 drie keer bijeen. De commissie FFZ bestond eind 2017 uit de heren H. v.d. Burg, D. de Vries, B. Veerbeek, L. Spijk, P. v.d. Boogaart, J. Bol en mevr. A.P. de Jong-Cosman.

AFDELINGEN

Verenigingsaangelegenheden en inhoudelijke onderwerpen

Het hoofdbestuur van de Vereniging belegt periodiek besprekingen met vertegenwoordigers van de provinciale afdelingen. In 2017 vonden twee bijeenkomsten plaats, te weten op 11 maart en 4 november. Thema's die aan de orde kwamen waren vooral samenwerking op het terrein van het protestantse kerkbeheer, mobiliteit predikanten, bestuurlijke vernieuwing VKB, bouwstenen voor een nieuw beleidsplan.

Verkorte jaarverslagen Afdelingen (op alfabetische volgorde)

Drenthe

Algemeen

Op 31 december 2017 bedroeg het aantal bij de Vereniging voor Kerkrentmeesterlijk Beheer (VKB), afdeling Drenthe aangesloten leden: 79. Op 31 december 2017 bestond het afdelingsbestuur uit zes personen, zij vergaderden zes keer.

Cursus Kerkrentmeester

In september en oktober is er een cursus van drie avonden voor kerkrentmeesters gegeven door een medewerker van het Dienstencentrum in Utrecht, deze cursus werd gevolgd door 28 kerkrentmeesters.

Landelijk Overleg

Het overleg van het hoofdbestuur met de provinciale afdelingen, werd in totaal door vijf bestuursleden bezocht, de algemene vergadering van de VKB door twee.

Afdelingsvergaderingen

De voorjaarsvergadering, met jaarstukken 2016 en begroting 2017, werd gehouden op 27 maart in het Wilhelminazalencentrum in Beilen.

Aanwezig waren 41 personen, vertegenwoordigend 23 gemeenten.

Na het huishoudelijk deel hield dr. M. van der Meulen, PThU, de inleiding: "Krimpemde middelen en toch vitaal".

In 2017 zijn er twee regiobijeenkomsten gehouden, in respectievelijk Vries en Sleen, deze werden bezocht in totaal door 49 personen. Hier werden inleidingen gehouden door Donatus (Verzekeringen), de PKN (Kerkbeheer) en de SKG (Kerkelijk geldbeheer).

Regionaal overleg

Tussen de VKB-afdelingen Drenthe en Groningen worden momenteel besprekingen gevoerd voor een nauwere samenwerking.

Friesland

Op 31 december 2017 waren er 191 als lid geregistreerde colleges van kerkrentmeesters in de Provinciale afdeling Friesland.

Bestuurssamenstelling

Het dagelijks bestuur bestaat uit:

dhr. R. Boersma - voorzitter

dhr. D. de Vries - vice voorzitter en vertegenwoordiger Friesland in het HB

mw. M. Burggraaff-Wondaal - secretaris

dhr. G.W. Bosklopper - penningmeester

Het algemeen bestuur bestaat uit vertegenwoordigers uit de verschillende classes in Friesland.

Bestuursvergaderingen

Het algemeen bestuur vergadert twee keer per jaar in januari en september.

Het dagelijks bestuur heeft het afgelopen jaar verschillende keren vergaderd om de regiovergaderingen en de algemene ledenvergadering voor te bereiden.

Het dagelijks bestuur heeft twee keer overleg gevoerd met het hoofdbestuur en andere provinciale afdelingen van de VKB.

Regiovergaderingen

De regiovergaderingen vonden plaats in Dokkum, Drachten, Franeker en Joure. Er waren 125 personen die 68 colleges vertegenwoordigden. Het onderwerp was 'archiefbeheer'.

Algemene ledenvergadering

Deze werd bezocht door 68 personen afkomstig uit 44 colleges

Spreker was: ds. J. Aarnoudse, directeur van de VKB. Het onderwerp was: 'verschuiving in de dienstverlening'.

Gelderland

Bestuur

Aan het eind van het verslagjaar hebben de volgende heren zitting in het bestuur van de Vereniging voor Kerkrentmeesterlijk Beheer (VKB), afdeling Gelderland:

M. van Dam te Horssen, C. van Norel te Oldebroek, J. Poldervaart te Tiel, J.C. Riemersma te Lunteren (voorzitter) en B. Veerbeek te Rheden (waarnemend secretaris/penningmeester).

Aftredend in 2017 en niet herbenoemd zijn de heren H. van Eeken en B. Veerbeek. Er is een tweetal personen bereid gevonden die in de komende voorjaarsvergadering van 2018 tot bestuurslid zullen worden benoemd. Erelid, sinds 23 maart 1999, is de heer A. Noordsij te Culemborg.

In het verslagjaar vergaderde het bestuur vier maal.

Jaarvergadering

De jaarvergadering in het voorjaar is gehouden op zaterdag 18 maart 2017 in het Hervormd Verenigingsgebouw 't Hoge Pad van de Hervormde gemeente te Beekbergen.

Leden

Het aantal leden van de afdeling Gelderland bedroeg eind 2017: 232 leden.

Groningen

Aantal leden

Op 31 december 2017 waren 109 colleges lid van de Afdeling Groningen van de VKB. Het ledenaantal daalt als gevolg van fusies tussen gemeenten.

Activiteiten

Er is door het bestuur vijf maal vergaderd. Daarnaast werd er twee keer vergaderd met de drie noordelijke afdelingen. Tenslotte werd er vergaderd met de Provinciale afdeling Drenthe waarbij de fusie met Drenthe gespreksonderwerp was.

Naast deze vergaderingen werden door één of meerdere bestuursleden andere bijeenkomsten bezocht, zoals de bijeenkomsten met het hoofdbestuur van de VKB en het congres in Nijkerk. Ook werden er bijeenkomsten van Provinciale afdelingen in Friesland en in Drenthe bezocht.

De voorjaarsbijeenkomst werd op 5 april in Haren gehouden. De najaarsbijeenkomsten werden gehouden in Nieuwe Pekela en in Bedum. Ook werd een cursus kerkrentmeesters georganiseerd en die werd gehouden op 5, 12 en 19 oktober. De cursus werd goed bezocht en daarom wil het bestuur de cursus in 2018 opnieuw aanbieden. In verband met de vergevorderde plannen om te komen tot een fusie met de afdeling Drenthe zal dit waarschijnlijk het laatste bericht zijn van de afdeling Groningen en zal er in de toekomst gesproken worden van de regionale afdeling Groningen-Drenthe.

Noord- Brabant en Limburg

Aantal leden

Op 31 december bedroeg het aantal leden: 115.

Bestuurssamenstelling

Dhr. J. Kos heeft bedankt als bestuurslid i.v.m. andere drukke (kerkelijke) werkzaamheden. Het bestuur is vertegenwoordigd in het hoofdbestuur van de VKB, de Commissie Beheer Kerkelijke Begraafplaatsen (CBKB) en de Commissie Orgel Zaken (COZ), Daarnaast zijn drie leden lid van de SBKG Zuid Nederland.

Vergaderingen

De bestuursvergaderingen waren op 26 januari, 22 juni, 12 september en 19 december.

Op 11 maart en 4 november 2017 waren er overlegvergaderingen met het hoofdbestuur van de VKB.

Verder was er overleg met het RCBB op 19 september.

Algemene Ledenvergadering

De ledenvergadering vond plaats op 2 april in gebouw De Haven in Waalwijk. Het thema was 'pro-actief kerkbeheer' en Jos Aarnoudse, directeur van de VKB in Dordrecht was de inleider.

Regiobijeenkomsten

Er waren twee goedbezochte bijeenkomsten, 27 november in Oisterwijk en 29 november in Almkerk. Onderwerpen: informatie van de Stichting Behoud Kerkelijke gebouwen Zuid-Nederland, informatie van het Regionaal College voor de Behandeling van Beheerszaken. Ook de onderwerpen veiligheid en hulpverlening in het kerkgebouw werden toegelicht.

Cursus kerkrentmeester

In het najaar werd, in samenwerking met de Dienstenorganisatie van de Protestantse Kerk, een cursus kerkrentmeester georganiseerd. Cursusleider was dhr. Wim de Vos. De cursus werd gegeven in Tilburg en Oudenbosch. In totaal hebben 35 kerkrentmeesters de cursus gevolgd.

Onderscheidingen uitgereikt aan kerkrentmeesters

Het bestuur van de Provinciale afdeling Noord-Brabant en Limburg streeft ernaar bij elke uitreiking van een onderscheiding aanwezig te zijn.

Noord - Holland

Activiteiten

Het bestuur van de Provinciale afdeling Noord – Holland heeft zich in zes bestuursvergaderingen met name gericht op twee zaken: activiteiten ter ondersteuning van de colleges van kerkrentmeesters en de inventarisatie van kerkgebouwen in Noord-Holland. Het bestuur bestond in 2017 uit vijf personen.

De ondersteuning van de college van kerkrentmeesters werd als volgt vormgegeven: er zijn twee cursussen georganiseerd. De cursus meerjarenbegroting vond plaats in het vroege voorjaar en de cursus kerkrentmeester in het najaar. Beide cursussen werden goed bezocht en positief gewaardeerd.

Verder werd er in oktober een themabijeenkomst georganiseerd, in combinatie met de Algemene ledenvergadering. Het thema 'Kerk voor iedereen - wat zijn de kansen voor uw kerkgebouw?' werd door twee inleiders gepresenteerd waarna er mogelijkheid was voor discussie.

Hierbij werden diverse belangrijke aspecten besproken: kerk als religieus centrum, kerk als ankerpunt, ontmoetingspunt, bezinningscentrum, rustpunt, van toeristisch belang, economische potentie, drager van historie en verschafter ruimtelijke kwaliteit. Mogelijkheden en kansen verschillen overal, elke aanpak is maatwerk.

Inventarisatie Kerkgebouwen in Noord-Holland.

Het bestuur is sterk betrokken geweest bij voorbereiding en uitvoering van deze inventarisatie.

De respons in Noord-Holland was behoorlijk goed (ca 65% van de gemeenten heeft gegevens gestuurd). De verwerking van de resultaten is nog een punt van aandacht

Overijssel – Flevoland

De Provinciale afdeling Overijssel – Flevoland heeft twee bijeenkomsten georganiseerd voor de meer dan honderd aangesloten colleges van kerkrentmeesters. Tijdens de Algemene ledenvergadering van de afdeling op 5 april sprak synode-preses ds. Karin van den Broeke over het proces en de voortgang van 'Kerk2025'.

Het bestuur bestond in 2017 uit vier personen. Secretaris Freek Lammers kon zijn werkzaamheden helaas niet combineren met zijn eigen werk en bedankte als bestuurslid in het voorjaar. Vanaf de zomer werd voorzitter Henk van der Wal langdurig door ziekte geveld. Er is actief gezocht naar nieuwe bestuursleden, maar dit heeft nog niet geleid tot resultaat.

In 2017 is er geen cursus kerkrentmeesters georganiseerd; die is voorzien voor 2018.

Er staan, voor wat betreft de structuur van de Protestantse Kerk in Overijssel – Flevoland, belangrijke veranderingen op stapel. In Overijssel wordt teruggegaan van zes classes naar een classis en de classis Flevoland wordt samengevoegd met een van de twee classes in Gelderland.

Utrecht

Aantal leden

De Provinciale afdeling Utrecht telde in 2017 100 leden (2016: 102 leden).

Bestuur

Het bestuur bestaat uit de volgende personen: W.G. Roseboom, voorzitter; C. van Woudenberg, P.E. Veldhuizen, secretaris/penningmeester; J.Th. Verboom; A. Langenberg en Mevr. K.H. Sommer-de Vries. Dhr. W.G. Roseboom was tevens waarnemend vertegenwoordiger van de Utrechtse afdeling naar het hoofdbestuur van de VKB. Hij is opgevolgd door Mevr. K. Sommer-de Vries.

Activiteiten

Het afdelingsbestuur vergaderde vijf maal. Tijdens de jaarvergadering behandelde Jos Aarnoudse, directeur van het VKB bureau in Dordrecht, het thema 'proactief kerkbeheer'. Gert Koffeman gaf informatie over het akkoord 'mobiliteit predikanten'. De jaarverslagen 2016 en de begroting 2017 zijn vastgesteld en mevr. K. Sommer-de Vries is als bestuurslid benoemd. De heren Langeberg en Van Woudenberg zijn herbenoemd.

De cursus meerjarenbegroting is gevolgd door 22 kerkrentmeesters.

Tijdens de najaarsvergadering verzorgde Kees Tinga een presentatie over duurzaamheid en Gijsbert Koelewijn ging in op het thema 'preventie op het gebied van waterschades'.

Tevens heeft het bestuur aandacht besteed aan het VKB-project kerkeninventarisatie. Het afdelingsbestuur heeft felicitaties verzorgd voor de ontvangers van de draaginsignes van de VKB.

Het VKB-congres is bezocht, evenals twee overlegvergaderingen van het hoofdbestuur met delegaties van de afdelingsbesturen en een overleg met de Stichting Behoud Kerkelijke Gebouwen Utrecht (SBKG-U) en het Regionaal College voor de Behandeling van Beheerszaken. Tenslotte heeft het bestuur de begroting en jaarrekening SBKG-U zijn goedgekeurd.

Zeeland

Bestuur

In het verslagjaar is de bestuurssamenstelling gewijzigd. De heer P.B.J. Feijtel, nog maar sinds 2016 bestuurslid, heeft het bestuur weer verlaten. Het bestuur zocht dan ook naar versterking dat vervolgens heeft geleid tot twee personen die hebben kennisgemaakt met het bestuur.

Activiteiten

Het bestuur is in 2017 driemaal bijeen geweest en bestaat uit de heren L.M.

Moerland, voorzitter welke ook als secretaris a.i. fungeert; P. Clarisse, penningmeester; A. Geertse, lid en A. Spruit lid.

In 2017 is tijdens de Algemene ledenvergadering op 30 maart, naast de behandeling van het huishoudelijke gedeelte, het woord gevoerd door de heer Simon Kadijk van Donatus verzekeringen. Deze ging in op de zgn. vorkconstructie bij monumentale gebouwen. Ook werd er door de heer Niek Ridderhof van 'Van Rijn Brandbeveiliging' aandacht gevraagd voor het preventief beveiligen van kerkgebouwen.

In het najaar zijn er drie Regiobijeenkomsten gehouden: in 's-Gravenpolder, in Grijpskerke en in Nieuwerkerk. Sprekers hierbij waren de heer H. Lakerveld van het gelijknamige ingenieurs- en architectenbureau te Noordeloos en W. Koole van Van

Rijn Brandbeveiliging te Tholen. Dhr. Lakerveld ging in op planmatig onderhoud en subsidiemogelijkheden. W. Koole benadrukte dat colleges van kerkrentmeesters verantwoordelijk zijn voor bedrijfshulpverlening.

Zuid – Holland

Bestuurssamenstelling

Het bestuur van de provinciale afdeling Zuid. Holland bestond in 2017 uit de volgende heren:

J. van den Bosch, Numansdorp, voorzitter, heeft bedankt als bestuurslid in september 2017,

C.W. de Jong, Hardinxveld-Giessendam, secretaris,

J. Bol, Maassluis, afgevaardigde naar het hoofdbestuur,

R. van der Wel, Meerkerk, penningmeester,

B. van der Roest, Waddinxveen, lid,

R. Buddenberg, Zoetermeer, als nieuw lid toegetreden.

Bijeenkomsten in Zuid-Holland

Op 28 maart 2017 is er een jaarvergadering gehouden in de Nieuwe Westerkerk te Capelle aan den IJssel. Er werden twee presentaties gehouden: 'Kerkbalans: een andere aanpak loont' door

ds. Otto Sondorp, predikant-lid van de Raad voor de Plaatselijke Geldwerving en

'Verschuiving in de dienstverlening vanaf 2017' door J. Aarnoudse, directeur van het bureau van de VKB in Dordrecht.

Er werden regiobijeenkomsten georganiseerd op 6 november 2017 in Papendrecht en op

7 november 2017 in Alphen aan den Rijn.

Op deze avonden werden de volgende onderwerpen behandeld:

- Mobiliteit is een geestelijke zaak', door dhr. G. Koffeman, lid van het hoofdbestuur van de VKB.

- 'Een verzekering voorkomt geen schade' door de heren G. Koelewijn en D. Spaen van Donatus.

Het VKB-bureau te Dordrecht

Het bureau te Dordrecht heeft in 2017 een jaar van voortgaande vernieuwing achter de rug. Het bureau ging geheel over op werken 'in the cloud', alle werkplekken werden vernieuwd, plus de noodzakelijke randapparatuur. Het bureau werd geconfronteerd met het feit dat een aantal vertrouwde leveranciers wegviel, zoals de drukkers van 'Kerkbeheer' en van de Kerkbalansmaterialen. Er werden nieuwe leveranciers gezocht en gevonden. Aan het eind van het jaar is het kantoor waarin het bureau is gevestigd overgenomen om op termijn omgebouwd te worden tot woonappartementen. Dit houdt in dat het bureau eind 2018, begin 2019 dient te verhuizen. Ook de vertrouwde softwareleverancier trok zich terug.

Er was sprake van langdurige ziekte bij één van de medewerkers, van wie halverwege het jaar ook afscheid is genomen. De verwerking van de onderscheidingen en de productie van oorkondes is vernieuwd. Het verenigingsorgaan 'Kerkbeheer' is vanaf

mei geheel vernieuwd verschenen en wordt nu gemaakt door een redactie bestaande uit medewerkers van het bureau, begeleid door een redactieraad. De website van de VKB werd verder uitgebouwd. De kennisbank groeide uit tot een (bijna) volwaardige digitale vraagbaak voor kerkrentmeesters. In het bestuursverslag bij de jaarrekening 2017, dat onderdeel uitmaakt van dit jaarverslag, zijn meer cijfers en feiten te vinden over de activiteiten van het bureau

Kerkbalans.nl

In 2017 is de uitvoering van de actie Kerkbalans flink op de schop gegaan. De Interkerkelijke Commissie Geldwerving (ICG) die deze actie coördineert (samenwerking van Protestantse Kerk, Rooms-Katholieke Kerk en Oud-Katholieke Kerk), besloot tot een nieuwe huisstijl en tot vernieuwde initiatieven met medewerking van een nieuw reclamebureau. Het hele proces van vernieuwing kwam dit jaar nogal laat op gang en is zeker niet vlekkeloos verlopen. Tegelijk zijn er meerder initiatieven ontplooid vanuit de Dienstenorganisatie en vanuit de RPG (ondersteund door de VKB) om plaatselijke gemeenten te helpen bij hun plaatselijke geldwerving.

Samenstelling Hoofdbestuur

Het hoofdbestuur was per 31 december 2017 als volgt samengesteld:

J. Bol, Maassluis
 mr. P. van den Boogaart, Oud-Beijerland
 Drs. H. van der Burg, Westerbroek
 Mw. mr. A.P. de Jong-Cosman, Nootdorp
 J.Kamminga, Zuidhorn
 R. de Koning, Beverwijk
 G. Koffeman, Oudewater
 Mr. P.A. de Lange, Piershil
 L.M. Moerland, Tholen
 drs. C. de Raadt, Bodegraven
 J.C. Riemersma, Lunteren
 C.W. van Tilborg, Giessen (NB)
 A. van Toorn, De Wijk
 D. de Vries AA, Menaldum
 Drs. H. van der Wal, Heino
 Ir. B.P. de Wit RTD, Sprang-Capelle
 Aspirant HB-lid: mw. K. Sommer-De Vries, Amerongen

Ereleden:

D.G. Bijl, Haastrecht
 Drs. G. van Soest, Ede

Directie:

Drs. J.M. Aarnoudse, directeur

In 2017 werd afscheid genomen van de aftredende bestuursleden:

Drs. J. la Croix, ir. D. Hoogendoorn, mr. A Rigtters, W.G. Roseboom

Dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur van de VKB was per 31 december 2017 als volgt samengesteld:

Mr. P.A. de Lange, voorzitter

Drs. C. der Raadt, vice-voorzitter

Mr. P. van den Boogaart, secretaris, tweede penningmeester

Drs. H. van der Burg, penningmeester

Drs. H. van der Wal, tweede secretaris

Ir. B.P. de Wit RTD, lid

Dhr. G. Koffeman, lid

Personeel Bureau te Dordrecht

De personele samenstelling van het bureau te Dordrecht was eind 2017 als volgt: de heren drs. J.M. Aarnoudse (directeur), drs. E. van Rijssen MBA, N.J.M. de Jong, A. van Bergeijk en de dames W.Hukom, J. Zwep en M. van Ooijen. Dhr. R.M. Belder was het gehele jaar als onbezoldigd medewerker betrokken bij het werk van het bureau.

Tenslotte

Het hoofdbestuur is dankbaar voor het vele werk dat het afgelopen jaar is verzet door de bestuurders en de verschillende adviseurs van de VKB, met ondersteuning door het bureau te Dordrecht. Het hoofdbestuur zal alles in het werk blijven stellen om de leden van de VKB zo goed mogelijk van dienst te zijn, zodat zij op plaatselijk niveau in staat zijn hun taak zo goed mogelijk te vervullen.

Het hoofdbestuur spreekt de hoop uit dat de Heer van de Kerk allen daarbij wil bijstaan. Wij bidden dat Hij zijn zegen aan het werk van de VKB wil verbinden, tot opbouw van zijn Kerk.

Mr. P.A. de Lange, voorzitter

Mr. P. van den Boogaart, secretaris

Dordrecht, 2 maart 2018

Aldus vastgesteld in de vergadering van 3 maart 2018 van het hoofdbestuur van de Vereniging voor Kerkrentmeesterlijk Beheer in de Protestantse Kerk in Nederland

Verslag van het bestuur bij de jaarrekening 2017

Doelstelling en activiteiten van de VKB

De VKB heet volledig de Vereniging voor Kerkrentmeesterlijk Beheer in de Protestantse Kerk in Nederland. De VKB is statutair gevestigd in Dordrecht en staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 40322114. De VKB is een vereniging waarvan plaatselijke gemeenten binnen de Protestantse Kerk in Nederland lid kunnen worden via hun colleges van kerkrentmeesters.

Een college van kerkrentmeesters is plaatselijk belast met het behartigen van de zogeheten vermogensrechtelijke aangelegenheden van de plaatselijke kerkelijke gemeente. Dat wil zeggen dat een college van kerkrentmeesters de financiële zaken, de geldwerving, gebouwenbeheer, ledenadministratie, archiefbeheer, facilitaire en technische zaken, de werkgeversfunctie e.d. onder zijn hoede heeft.

De VKB is een vereniging die activiteiten ontplooit ter ondersteuning van de plaatselijke kerkrentmeesters. Het gaat om belangenbehartiging, dienstverlening aan colleges van kerkrentmeesters en het zijn van een kennisinstituut op het gebied van kerkbeheer.

Bestuurssamenstelling

De VKB kent een decentrale organisatie. Er bestaan tien afdelingen met een eigen bestuur, die eigen activiteiten ontplooiën (zoals cursussen en avonden in verband met voorlichting en deskundigheidsbevordering). Landelijk wordt de VKB bestuurd door het hoofdbestuur dat is opgebouwd vanuit besturen van provinciale afdelingen, die een afgevaardigde in het hoofdbestuur aanwijzen. Naast afdelingsafgevaardigde bestuursleden wordt tevens een aantal mensen op basis van specifieke deskundigheden in het hoofdbestuur benoemd.

Eind 2017 bestond het hoofdbestuur uit 16 personen en 1 adspirant bestuurslid. De bestuursleden zijn onbezoldigd. Op pagina 19 van dit document vindt u de samenstelling van het hoofdbestuur (ondertekeningspagina). Het adspirant bestuurslid betreft mw. K. Sommer-de Vries uit Amerongen (vanuit de afdeling Utrecht). Er is een dagelijks bestuur dat vooral als taak heeft de agenda voor het hoofdbestuur voor te bereiden en het bestuur te vertegenwoordigen. Het hoofdbestuur kent een aantal commissies die op deelterreinen actief zijn, zoals 'begraafplaatsen', 'gebouwen & monumenten', 'orgelzaken', 'fiscale en financiële zaken', 'organisatie' en 'mensen'.

Bureau in Dordrecht

De VKB heeft ter ondersteuning van de vereniging en ten dienste van de belangenbehartiging en de dienstverlening aan kerkrentmeesters een bureau, gevestigd in Dordrecht. Begin 2017 waren er 7 betaalde mensen in dienst, samen goed voor 4,55 fte. Eind 2017 waren er 7 betaalde mensen in dienst, samen goed

voor 4,61 fte. Daarnaast is er 1 onbezoldigde medewerker verbonden aan het bureau (0,2 fte). De dagelijkse leiding is in handen van een directeur, drs. J.M. Aarnoudse. Voor haar personeel volgt de VKB de arbeidsvoorwaardenregeling voor kerkelijke medewerkers van de Protestantse Kerk in Nederland.

Activiteiten

Voor een actuele beschrijving van activiteiten wordt verwezen naar het jaarverslag 2017 van de vereniging VKB, dat in de loop van maart op de website van de VKB zal worden gepubliceerd. Ook overige informatie over de VKB, vereniging en bureau, kunt u vinden op de website van de VKB: www.kerkrentmeester.nl.

In 2017 bedroeg het aantal geregistreerde inhoudelijke vragen, die tot advies of begeleiding leidden, 362. Dit ligt in de lijn met het jaar daarvoor. Echter door de forse uitbouw van de website, met name de toename van de informatie in de zogeheten 'kennisbank' is er een flinke toename in het (terugkerende) website bezoek waar te nemen. Steeds meer wordt onze website gevonden als eerste vraagbaak voor kerkrentmeesterlijke vragen. Het aantal inhoudelijke items in de 'kennisbank' is in 2017 gegroeid van 50 naar boven de 200 (zie de alfabetische lijst op de website). Ook werd in 2017 een netwerk van partners opgebouwd, zichtbaar op de website, dat nu een twintigtal partners omvat.

In 2017 werden 299 onderscheidingen geleverd, ter uitreiking door colleges van kerkrentmeesters of kerkenraden.

In 2017 werden ongeveer 40 bestuurs- en commissievergaderingen door het bureau van de VKB gefaciliteerd (reserveringen, secretariaat). Ook voor de Federatie van Diaconieën (FvD), Raad voor de Plaatselijke Geldwerving (RPG), Interkerkelijke Commissie Geldwerving (ICG) en Stichting Stormbrand verzorgt het VKB bureau secretariële en administratieve ondersteuning.

In 2017 werd het VKB-magazine 'Kerkbeheer' grondig vernieuwd. Er werden in 2017 10 nummers vol kerkrentmeesterlijke informatie en verenigingsnieuws geproduceerd, die hun weg vonden naar ongeveer 5000 abonnees. Daarnaast ontvangen al onze relaties met een mailadres maandelijks een digitale nieuwsbrief.

De afdelingen organiseerden in 2017 hun jaarvergaderingen en hun thema-avonden, vaak verspreid over meerdere avonden in hun provincies. Ook zijn er - mede ondersteund door het VKB-bureau - in 2017 veel cursussen voor beginnende kerkrentmeesters georganiseerd, terug te zien in de hoge afname van de Handleiding.

In 2017 stonden we voor diverse uitdagingen die niet voorzien waren. Zo werden we geconfronteerd met twee faillissementen, waardoor we op zoek moesten naar nieuwe leveranciers voor ons blad en voor het Kerkbalansdrukkerij. Het kantoorpand waarin het bureau is gevestigd wisselde van eigenaar, die eind 2017 nieuwe plannen voor

het gebouw bekend maakte. Het ICG besloot tot een nieuwe Kerkbalans-huisstijl. Onze ict-leverancier voor Magento gaf te kennen zich terug te trekken.

Toelichting op de financiële positie en resultaten

De jaarrekening over het boekjaar 2017 van de VKB laat een positief saldo zien van € 57.245. Ondanks de verdere (versnelde) terugval van de omzet van materialen Kerkbalans is het positief saldo groter dan begroot. Met name de extra inkomsten uit 'Onderscheidingen' en 'Overige publicaties en diensten' aan de batenkant en de lagere kosten aan de kostenkant verklaren dit verschil. Ten aanzien van de hogere 'Apparaatskosten' dan voorzien en begroot: deze moeten in samenhang gezien worden met de fors hogere post 'Overige baten' aan de batenkant. In de loop van 2017 kwam de Interkerkelijke Commissie Gelwerving (ICG), feitelijk eigenaar van het merk 'Kerkbalans' tot het besluit om een nieuwe huisstijl te ontwikkelen en nieuwe zelfmaaktools voor folders en brieven. Dit heeft tot een fors extra ict-inspanning geleid, die echter ook grotendeels door het ICG is bekostigd.

Toelichting bij de balans, continuïteitsreserve

De balans 31-12-2017 weerspiegelt het resultaat. In 2016 heeft het hoofdbestuur een nieuw reserveringsbeleid vastgesteld dat als doel stelt om vanaf 2017 in drie jaar een continuïteitsreserve van € 300.000,- op te bouwen. Ondertussen wordt er ook een bestemmingsreserve opgebouwd voor noodzakelijke softwarevernieuwing in 2019/2020. In 2017 werd besloten om vanaf 2018 (mits het resultaat het toelaat) een bestemmingsreserve op te bouwen ten behoeve van de viering van het honderdjarig bestaan van de vereniging in 2020. Eind december 2017 werd bekend dat de huidige verhuurder van onze kantoorruimte de huur opzegde per eind 2018. Dit houdt in dat het bureau in de loop van 2018 of begin 2019 dient te verhuizen. Een reservering voor deze a.s. verhuizing is opgenomen op de balans. De vereniging heeft geen beleggingen in risicodragende vermogenstitels.

Ambitie 2018

Ten aanzien van 2018 is te melden dat de ingezette koers vanaf 2016 zal worden voortgezet. Omdat het huidige beleidsplan afliep in 2017 zal in 2018 een nieuw beleidsplan voor de komende jaren worden vastgesteld. In 2018 zullen de uitbouw van het netwerk van partners en de opbouw van een digitale Academy aandacht vragen. De facilitering van Kerkbalans en de uitlevering van materialen zal extra aandacht vragen, gezien de ervaringen van 2017. Ondertussen zal het bureau moeten verhuizen, en zal een nieuwe ict-Magento-leverancier moeten worden gekozen. In 2018 zal verder vorm gegeven worden aan mogelijke samenwerking op het gebied van protestants kerkbeheer. De VKB als vereniging zal versterkt worden. Er is een bestuurlijk traject ingezet om te komen tot een vereenvoudiging van de bestuursstructuur. Ook is door het hoofdbestuur besloten het VKB-bureau een grotere rol te gaan geven in 2018 in de ondersteuning van de regionale afdelingen. In 2018 zullen er verdere stappen worden gezet om te komen tot een digitaal analyse-instrument ten behoeve van beleidsvorming in het kader van pro-actief kerkbeheer.

Tegelijk maakt de vereniging zich op voor de mogelijke viering van het honderdjarig bestaan in 2020.

Risico's

De opgaven die de VKB zich voor de aankomende jaren heeft gesteld, zijn ambitieus. Ze lijken binnen de nu voorzienbare financiële kaders op een verantwoorde manier uit te voeren. De afname van het surplus dat behaald kon worden uit de levering van materialen ten behoeve van de actie Kerkbalans zien we niet stoppen, maar zich trendmatig ontwikkelen. Het zal voornamelijk afhangen van de bereidheid van de leden in de taken van de VKB te blijven investeren en van de bereidheid van mogelijke sponsors te investeren in voor protestants kerkbeheer noodzakelijke instrumenten (zoals een digitaal analyse-instrument).

Mr. P.A. de Lange, voorzitter

Drs. H. van der Burg, penningmeester

CONTRIBUTIE 2018

Het voorstel is om de contributies voor 2018 te verhogen met 4,5 % (2 % i.v.m. inflatie en kostenstijging en 2,5 % i.v.m. noodzakelijk investering t.b.v. VKB als vereniging in de regio's)

Ledental gemeente	Contributie 2017	Contributie 2018
tot 500	€ 179	€ 187
tot 1000	€ 256	€ 267
tot 2000	€ 332	€ 347
tot 3000	€ 409	€ 427
tot 4000	€ 487	€ 509
tot 5000	€ 557	€ 582
vanaf 5000	€ 635	€ 664

